

מחודדים

ת"ר ושינתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישמיעם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:

סיכומי דף היומי
 מערכת: 073-249-0403
 sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
 הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
 נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
 385

רבי אבהו ששמא בא הכתוב ללמד שצריך שמונה חקירות (איזה יובל) ולא ללמד לנשרפים.

סנהדרין דף מ"א. יום ב' פרשת בא כ"ז טבת תשפ"ה

דף מ"א - ע"א
בודקים את העדים: מכירים אתם אותו? נכרי הרג או ישראל הרג? האם התריתם בו? אם קיבל עליו התראה? אם התיר עצמו למיתה? {שנאמר 'ומת המת' עד שיתיר עצמו למיתה}, אם המית בתוך כדי דיבור?. העובד עבודה זרה שואלים - את מי עבד? ובמה עבד? {בזביחה, בהקטרה, בניסוך, השתחויה}.

התראה מן התורה

לעולא: שנאמר 'וראה את ערותה' עד שיראהו טעמו של דבר, ואם אינו עניין לכרת תנהו עניין למלקות.

לבי חזקיה: שנאמר 'וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה' וכי יזיד היינו שהוא תמיד בזדון שהתרו בו ועדיין הוא מזיד.

לבי רבי ישמעאל: שנאמר 'המוצאים אותו מקושש עצים' שהתרו בו והוא עדיין מקושש.

לבי רבי: שנאמר על 'דבר אשר ענה' ללמד שנענש על עסקי דיבור. וצריך כל הפסוקים שמהפסוק של עולא - לומדים רק התראה למלקות. ומהפסוק של חזקיה - לומדים התראה לחייבי מיתות. ומהפסוק של רבי ישמעאל - לומדים התראה לנסקלים. ומהפסוק של רבי - לרבי שמעון ששריפה חמורה לומדים התראה לנשרפים, ולרבנן שסקילה חמורה כתבה התורה הגם שאפשר ללמוד מקל וחומר, ולכן אי אפשר ללמוד כולם מהנשרפים.

נערה חבירה המאורסה - שאינה צריכה התראה לרבי יוסי ברבי יהודה לפי שלא ניתנה התראה רק להבחין בין שוגג למזיד}, מתוך שאין עדיה נהרגים אם הוזמו משום שיכולים לומר רק לאוסרה על בעלה באנו, גם היא איננה נהרגת משום שהוא עדות שאי אתה יכול להזימה. ורק באופן שזינתה וחזרה וזינתה בבוועל הראשון או בקרוביה נהרגת.

עד אחד אומר בסיף הרגו ועד אחד אומר בארירן הרגו - הוכחש העדות כיון שזה מגוף העדות. **עד אחד אומר בגדים שחורים ועד אחד אומר בגדים לבנים** - הרי זה נכון שאין זה מגוף העדות. ובן זכאי שבדק בעוקצי תאנים - **לרמי בר חמא:** משום שזה מגוף העדות משום שהרגו בענף תאנה, **לרב יוסף בן זכאי:** משווה בן זכאי בדיקות כמו חקירות.

סנהדרין דף מ'. יום א' פרשת בא כ"ו טבת תשפ"ה

פרק חמישי - היו בודקין

דף מ' - ע"א
משנה. בדיני נפשות צריך לחקור ולדרוש העדים, 'חקירות' דווקא שבע ולא יותר, ואם אמר אחד איני יודע העדות בטל שצריך עדות שאתה יכול להזימה. 'דרישות' כל המרבה לבדוק הרי זה משובח, ואם אמר אחד איני יודע העדות קיימת.

לרבנן: השבע חקירות הם - באיזה שבוע, באיזו שנה, באיזה חודש, בכמה בחודש, באיזה יום, באיזה שעה, באיזה מקום, כדי שיטרדו ויחזרו מהעדות. **לרבי יוסי:** חוקרים רק באיזה יום, באיזה שעה, ובאיזה מקום, ולא איזו שבוע ושנה וחודש וכמה בחודש, שהרי אם היה אתמול למה לשאול שאר השאלות.

עדים שמכחישים זה את זה בחקירות ודרישות - העדות בטל.

אם טעו העדים באיזה יום בחודש: ביום אחד - העדות קיימת שמא לא ידע בעיבור החודש, אבל ביותר מיום אחד - העדות בטילה. וכן אם טעו בשעות היום שבשעה אחת - אפשר לטעות, וביותר - העדות בטילה. **לרבי יהודה:** גם ביותר משעה אחת - העדות קיימת. אבל אם טעו בשעות חמש ושבע שאז החמה משנה מקומה - העדות בטל.

טען התלמיד לזכות - שוב אינו טוען לחובה. **טען התלמיד לחובה** - חוזר וטוען לזכות. ועדים אף שהם מצדד שוב לזכות אין שומעים להם. זכות - שומעים גם באחד. אבל בחובה - רק שניים.

דף מ' - ע"ב

מקור שבע חקירות: שנאמר שלש לשונות חקירה בעיר הנדחת, ונאמר בעובד עבודה זרה שניים, וגם נאמר בעדים זוממים שניים, הרי שבעה, והואיל שכתבה התורה ככולם 'היטב' ולא שינה בלשון, לומדים גזירה שווה בכל העבירות שצריך שבע חקירות. והנחנקים - גלמדים מקל וחומר מנסקלים ונהרגים, והנשרפים - גלמדים מקל וחומר מהנסקלים, ולסובר שריפה חמורה נאמר עוד ד' לשונות שהפסוק 'והנה אמת נכון' נאמרה פעמיים, ונכתב שבע לחקירות ושלש לגזירה שווה [היטב] ונשאר אחד ללמד לנשרפים (ולא לרבות לחקור באיזה יובל כיון שכבר חקרו באיזה שבוע). ולרבנן דבר הנלמד בקל וחומר טרח וכתב לה קרא, והקשה על זה

מוסיפים, אלא רואין אם רואה אחד מאלו דברי אלו ואם לאו פוטרם אותם.

נזדקן הדין - לרב אחא בריה דרב איקא: היינו שדין זה עמוק וקשה וצריך להמתין בו, ובדיני ממונות אין אומרים כך, ורק בדיני נפשות אומרים כך, שאינו דומה מתבייש מעצמו למתבייש מאחרים, **לרב אשי:** היינו חכם דינא שעמדנו הדין על בוריו ולא צריך יותר להפך בו, ובדיני נפשות אינו אומר כן ורק בדיני ממונות, ואף שנאמר 'הללך זר ולא פיך', כאן שונה משום שכל דברי דין מוטל על הגדול בבית דין.

הדרן עלך פרק היו בודקין

דף מ"ב - ע"ב

פרק ששי - נגמר הדין

משנה. בית הסקילה היה מחוץ לעיר ולבית דין, גם אם היה הבית דין חוץ לשלשה מחנות, משום כדי שלא נראה כבית דין רוצחים, או כדי שיהא זמן להציל. אחד שומר על פתח ב"ד וסודרים בידו, ואדם אחר רוכב על הסוס רחוק ממנו מלא עיניו שאם מוצא אחד זכות מניף בסודרים והסוס רץ ומעמידם.

בית הסקילה היה חוץ לשלשה מחנות (עורה - מחנה שכינה. הר הבית - מחנה לוייה. כל העיר - מחנה ישראל), **א. לבריינתא:** לומדים שנאמר בפרשת המקלל 'מחוץ למחנה' ונאמר בפרים הנשרפים 'מחוץ למחנה'. ובפרים הנשרפים לומדים שהוא חוץ משלשה מחנות משום שנאמר בפר כהן המשיח 'והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה'. ונאמר 'אל מחוץ למחנה' בפר העדה ומיותר הוא שכבר נאמר 'כאשר שרף את הפר הראשון' ואלא למחנה שניה. ונאמר בתרומת הדשן 'אל מחוץ למחנה' ומיותר הוא שכבר נאמר 'על שפך הדשן ישרף' ואלא למחנה שלישית. ולא לומדים משחוטי חוץ שהוא רק חוץ למחנה אחת הגם שהם דומים בכמה דברים 'באדם' ו'בחוטא' ו'בנטיילת נשמה בחוץ' ואינו שייך לדין פיגול'. משום שהגזירה שווה לדין פרים הנשרפים שהם מחוץ לשלשה מחנות שבחוץ הוא הכשר מצוותם ומכפרים ונאמר בהם 'הוצא' אל מחוץ למחנה' עדיף. **ב. לרב פפא:** לומדים דין בית הסקילה חוץ לשלשה מחנות משום שהרי משה ישב במחנה לוייה, ונאמר 'הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה' וזה מחוץ למחנה לוייה. ואחרי זה נאמר 'ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה' וזה חוץ למחנה ישראל, שהרי מה שעשו נאמר בפסוק 'ובני ישראל עשו כאשר צוה ה' את משה, ועל כרחך ללמד דין שלשה מחנות. וכוונת התנא בברייתא הוא אם לא היה נאמר הפסוק הייתי אומר גזירה שווה. **ג. לרב אשי:** שנאמר 'הוצא את המקלל' היינו חוץ למחנה לוייה. 'אל מחוץ למחנה' היינו חוץ למחנה ישראל. 'ויוציאו את המקלל' היינו לעשייה ואף שכבר נאמר ובני ישראל עשו וגו' צריך לסמיכת השומעים ולדחותו ממקום גבוה, והקשו עליו מה הוא לומד מלשונות הוצאה שנאמר בפרים הנשרפים.

סנהדרין דף מ"ג. יום ד' פרשת בא כ"ט טבת תשפ"ה

לעילוי נשמת מרת שיינדל חיה חוה נאסט ע"ה בת הר"ר משה ז"ל

גלב"ע כ"ט טבת תשע"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

דף מ"ג - ע"א

'אותו' ללמד ולא בכסותו. 'אבן' הנאמר במקלל ללמד שבתחילה מביאים אבן אחת ואם מת יצא. 'אבנים' הנאמר

שנות חיי רבן יוחנן בן זכאי - מאה ועשרים שנה: ארבעים שנה עסק בפרקמטיא, ארבעים שנה למד, וארבעים שנה לימד, ולא דנו דיני נפשות מארבעים שנה קודם לחורבן, ומה שלמדנו שבדק בן זכאי בענפי תאנים הוא משום שאז היה תלמיד ואמר לפני רבו וקיבלו את דבריו. וקראו לו בן זכאי על שם אותה שעה.

דף מ"א - ע"ב

למדנו, אפילו שנים אומרים אין אנו יודעים - העדות קיימת: לרב ששת: כרבי עקיבא, שגם בשלשה עדים אם אמר אחד איני יודע העדות בטילה. וקשה שהרי למדנו במשנה שהעדות קיימת. **לרבא:** כרבנן ולא כרבי עקיבא, ובשלשה עדים, ושניים האומרים ידענו ואחד אמר איני יודע והעדות קיימת.

חקירות: אמר אחד איני יודע - העדות בטילה שהוא עדות שאי אתה יכול להזימה. **בדיקות:** אמר אחד איני יודע - העדות קיימת משום שלא שייך בזה הזמה.

למדנו, עד אחד אומר ה' בחודש ועד אחד אומר ו' בחודש - העדות קיימת, אבל מרוב החודש העדות בטילה שכיון ששמעו כבר שהחודש מעובר.

סנהדרין דף מ"ב. יום ג' פרשת בא כ"ח טבת תשפ"ה

דף מ"ב - ע"א

ברכה על הלבנה - עד שתתמלא פגימתה, **לרב יהודה:** עד ז' בחודש שכל פגימת הקשת מליאה, **לנהרדעי:** עד ט"ז בחודש שהיא עגולה במילואה.

אין מברכים על הלבנה, דייני האמת - על חיסרון הלבנה, וברכת הטוב והמטיב - על התחדשות, משום שהוא מנהג העולם.

המברך על החודש בזמנו הוא כמקבל פני שכינה, שכתוב על קידוש החודש 'החדש הזה' וכתוב שם 'זה קלי ואנוהו', ואלמלי זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דיים, ולכן אומרים אותה מעומד מפני כבוד השכינה.

ברכת הלבנה - בארץ ישראל: הנוסח הוא ברוך מחדש חדשים. לרב אשי: ברוך... אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם. חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם. ששים ושמחים לעשות רצון קונם. פועל(ם) אמת שפעולתן (שפעולתן) אמת. וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהן עתידין להתחדש כמותה. ולפאר ליוצרים על שם כבוד מלכותו. ברוך אתה ה' מחדש חדשים.

'כי בתחבולות תעשה לך מלחמה' מלחמתה של תורה - נמצא במי שיש בידו חבילות משניות.

עד אחד אומר קודם הנץ החמה ועד אחד אומר בתוך הנץ - העדות בטילה ואין אומרים שראה סתם אור.

למדנו, יש לי ללמד עליו זכות: אם יש ממש בדברי התלמיד - לא היה יורד משם לעולם, ואם אין ממש בדבריו אינו יורד כל היום כולו - כדי שלא תהא עלייתו ירידה לו.

אין שותים יין באותו יום: שנאמר 'ולרוזנים אי שכר' העוסקים ברזו של עולם אל ישתכרו.

י"ב מחייבים וי"א מזכים - למשנה: מוסיפים עד שבעים ואחד עד שיראה אחד מאלו דברי אלו, ואם לא ראו פוטרם אותו כדי שלא יצאו מבית דין מעורבים. **לרבי יוסי:** אין

ובבנינו עד', ושמעברו לירדן ענש גם על הנסתרות. **לרבי נחמיה**: שנקוד לדרוש שכשם שלא ענש את הכלל על העבירות של יחיד, כך לא ענש על העבירות שבגלוי עד אחרי שעברו ישראל את הירדן. ועכּן נענש בימי יהושע לפי שנודע לאשתו ובניו והיה עבירה שבגלוי.

סנהדרין דף מ"ד. יום ה' פרשת בא א' שבט תשפ"ה

ביום זה אשר נתבאר בו התורה בשבעים לישונות 'באר היטב' נתחזק ביתר שאת שלא לעבור על הדף היומי עד שיהא דברי תורה 'מחודדים בפיק' שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו, אלא אמור לו מייד !!! 'באר היטב'

דף מ"ד - ע"א

'חטא ישראל' אף שחטא שמו ישראל הוא, וכמו הדס בין הקוצים נקרא הדס.

כתוב חמישה פעמים ג'ם - שעבר על חמישה חומשי תורה. **משך בערלה** - שנאמר 'וגם עברו את בריתי', ובלי זה הוי אמינא שעל מצוה שבגופו לא פקר.

'עשה נבלה בישראל' - **לרבי אבא בר זבדא**: שבעל על גערה המאורסה שנאמר בה 'כי עשתה נבלה בישראל', שהוי אמינא שלהיות רע לשמים ולבריות ולבייש משפחה ולאוסרה על בעלה לא הפקיר את עצמו. **לרבינא**: דינו כנערה המאורסה בסקילה.

'ויקח... ואת בניו ואת בנותיו' - לא להורגם רק לרדותם, כמו שכתוב 'וכל ישראל עמו'.

'וישרפו אותם באש ויסקלו אותם באבנים' - הראוי לשריפה - לשריפה, והראוי לסקילה - לסקילה משום קנס. **וארא בשלל אדרת שנער אחת טובה** - לרב: טלית של צמר נקי. **לשמואל**: בגד הצבוע בצרף.

'ויצקום לפני ה' - שחבט יהושע לפני השם שבשביל זה יהרג רוב סנהדרין? **כשלושים וששה איש** - לרבי יהודה: נהרגו שלושים וששה איש, **לרבי נחמיה**: נהרג יאיר בן מנשה ששקול כרוב סנהדרין כמו שכתוב כשלושים וששה איש. וכן פינחס חבט את זמרי וכזבי לפני ה' שבשביל אלו יפלו כ"ד אלף ולכן נאמר 'ויפלו' - שעשה פלילות עם קונו.

'תחנונים ידבר רש' - זה משה, **ועשיר יענה עזות** - זה יהושע שאמר 'ולו הואלנו ונשב בעבר הירדן'.

'ויאמר ה' אל יהושע **קום לך** - לרבי **שילא**: אמר לו שלך קשה משלהם שהרחיק ס' מיל מהירדן עד הר עיבל להקים אבנים שנצטווה. **לרב**: קיים מצוות השם שנאמר 'וכן עשה יהושע לא הסיר דבר מכל אשר צוה ה' את משה'. רק אמר לו שהוא גרם להם מעילת עכן במה שאסר להם ביזת יריחו. **ויפל יהושע על פניו ארצה וישתחו'** - אף שאסור ליתן שלום לחבירו בלילה ששמא שד הוא. כאן שאני אמר לו 'כי אני שר צבא ה' ואין הם מוציאים שם שמים לבטלה.

דף מ"ד - ע"ב

המלאך אומר ליהושע אמש ביטלתם תמיד של בין הערביים ועכשיו ביטלתם תלמוד תורה, ובא על של עתה שנאמר 'עתה באתי', ומיד 'וילך יהושע בלילה ההוא בתוך העמק' שלן בעומק הלכה. ומזה מוכח שגדול תלמוד תורה יותר מהקרבת התמיד.

במקושוש ללמד שאם לא מת באחת מביאים עוד אבנים. **אבן הנסקל בה, ועץ הגתלה בו, וסייף הנהרג בו, וסודר הנחנק בו** - הוא משל ציבור, שאין אומרים שיביא שלו כדי להורגו. **איבעיא**, בסודר שמניפים בו והסוס שרץ אם כיון שהוא כדי להצילו הוא משלו או כיון שבית דין חייבים להצילו הוא משלהם?

היוצא ליהרג משקים אותו בקורט של לבונה מעורב בכוס יין כדי שתיטרף דעתו שלא יאריך בדאגת ההריגה, שנאמר 'תנו שכר לאובד ויין למרי נפש', והנשים יקרות שבירושלים היו מתנדבות ומביאות אותן, ואם לא הביאו מביאים משל ציבור שנאמר 'תנו'.

אחד מהתלמידים שזיכה ומת - רואים אותו כאילו הוא חי ועומד במקומו. ואיבעיא אם אמר התלמיד יש לי ללמד עליו זכות והשתתק, אם אומרים שאם כך נחשוש שמא יש אחד בסוף העולם שיודע עליו זכות?.

אמר יש לי ללמד על עצמי זכות, בפעם ראשונה ושניה - מחזירים אותו גם אם אין ממש בדבריו שמא מפחד אינו יכול לומר דבריו, מכאן ואילך - מוסרים לו זוג תלמידי חכמים ורק אם יש ממש בדבריו מחזירים.

משנה. כשיוצא להיסקל כרוז יוצא לפניו איש פלוני יוצא להיסקל על שעבר עבירה פלונית, ביום ובשעה פלונית ובמקום פלוני כדי שיהא מי שיכול להזימם, ופלוני ופלוני העדים, וכל מי שיודע לו זכות יבוא וילמד עליו.

(לאותו האיש הכריזו כן ארבעים יום לפני הריגתו בערב פסח, אף שאין מהפכים בזכות מסית, משום שהיה קרוב למלכות, ולכן הוכרחו גם להשיב על טענות שטענו שלא להרוג חמשת התלמידים.)

דף מ"ג - ע"ב

הזובח יצרו ומתודה עליו כאילו כיבד לקדוש ברוך הוא בעולם הזה ובעולם הבא שנאמר 'זובח תודה יכבדנני' בשני ג'.

מי שדעתו שפילה כאילו הקריב כל הקרבנות כולם שנאמר 'זבחי אלקים רוח נשברה', ואין תפלתו נמאסת שנאמר 'לב נשבר ונדכה' וגו'.

משנה. רחוק כעשר אמות מבית הסקילה - אומרים לו התוודה שכן הדרך שהמומתים מתוודים ואזי יהא לו חלק לעולם הבא שנאמר בעכן שהודה 'ויאמר יהושע מה עכרתנו יעכרך ה' ביום הזה' ביום הזה ולא לעולם הבא. ואם אינו יודע להתוודות אומרים לו אמור תהא מיתתי כפרתי.

אם הוא יודע שהעדים משקרים, לרבי יהודה: אומר תהא מיתתי כפרה על כל עוונתי חוץ מזה. **לחכמים**: אם כך יהא כל אדם אומר כן כדי לנקות עצמו, ומוציאים לעז על בתי דין והעדים.

אמר ה' ליהושע להפיל גורל ונפל על עכן, ואמר עכן ליהושע שיכול להפיל גורל בינו לבין אלעזר ויפול הגורל על אחד מהם, ואמר לו יהושע בלשון בקשה שלא יטיל ספק בגורלות שכך נחלק ארץ ישראל. ושיחדו יהושע שיודה ויחשוב שבהודאה יפטר.

מעילת עכן - לרב **אסי בשם רב חנינא**: מעל בשלשה חרמים. שניים בימי משה ואחת בימי יהושע שאמר 'אנכי חטאתי וגו', וכזאת וכזאת עשיתי, **לרבי יוחנן בשם רבי אלעזר ברבי שמעון**: מעל בחמשה. ארבעה בימי משה ואחד בימי יהושע שדרש 'וכזאת ו'כזאת עשיתי'.

לא נענשו בימי משה - לרבי יהודה: משום שנקוד על לנו

מתניו, אם מת בה יצא שנאמר 'או ירה יירה', ואם לא מת עד שני נותן בו אבן שנאמר 'יסקל יסקל' ונאמר בלשון עתיד לדורות, ואם לא מת רגימתו בכל ישראל.

דף מ"ה - ע"ב

אבן היה שם בבית הסקילה משאוי שני בני אדם ומרימים אותה ביחד ואחד זורקו, משום כשיחיד זורק הוא בכח גדול ומעולם לא הוצרכו לרגום עוד אבנים מלבד אותה האבן.

אבן שנסקל בה, ועץ שנתלה עליו, וסייף שנהרג בו, וסודר שנחנק בו - נקברים בארבע אמות הסמוכים לו אבל אינם נקברים ממש עמו.

נקטעה יד העדים לאחר גמר דין - לשמואל: פטור ממיתה, שנאמר 'יד העדים תהיה בו בראשונה' ולא שייך. עדים גידמים מתחילה - כשרים והפסוק 'יד העדים היינו יד שהיה להם תהיה להם בשעת מיתה מה שאינו אם לא היה להם מראש. כל מקום שיעידו שנים ויאמרו מעידים אנו באיש פלוני שנגמר דינו בבית דין נהרג - לשמואל היינו דווקא באותם העדים, שיתקיים 'יד העדים תהיה בו'. ולסובר שלא צריך הפסוק כמו שנאמר: חייב, גם אם נקטעה יד העדים או שאין אותם עדים מעידים במקום אחר.

'מות יומת המכה רוצח הוא': מות יומת - מכל מקום שאם אי אפשר להמיתו במיתה שכתובה בו ממיתים אותו במיתה באחרת. 'גואל הדם ימית את הרוצח' - אם אין לו מעמידים לו גואל שנאמר 'בפגעו בו' מכל מקום, ואין לומדים מכאן מזה שלא צריך כל הפרטים הנאמרים בפסוק משום שרוצח וגואל הדם הם שני כתובים ואין מלמדים על השאר.

בן סורר ומורה: דורשים בו 'ותפשו בו' - ולא גידמים. 'והוציאו אותו' - ולא חיגרים. 'ואמרו' - ולא אילמים. 'בגנו זה' - ולא סומים. 'איננו שומע בקולנו' - ולא חרשים. והסובר שלא צריך קרא כמו שכתוב מודה בבן סורר כיון שהוא פסוק מיותר.

אם אין רחוב לעיר הנדחת - לרבי ישמעאל: אינה נעשית עיר הנדחת שנאמר 'תקבוץ אל תוך רחובה', לרבי עקיבא: עושים לה רחוב, ומועיל גם רחוב של עכשיו להיקרא 'תוך רחובה'. ושניהם סוברים שצריך שיהיו כל הפרטים כמו שנכתב בתורה.

מצורע שאין לו בהן יד או בהן רגל או אוזן ימנית - א. לת"ק: אין לו טהרה עולמית משום שצריך שיהיו הפרטים כמו שכתבה התורה, ב. לרבי אליעזר: נותן על מקומו ויוצא, ג. לרבי שמעון: נותן על שמאלו ויוצא, ולא צריך שיהא כמו שנכתב בתורה.

משנה. תליית הנסקלים - לרבי אליעזר: כל הנסקלים נתלים, שדורש הפסוק בריבוי ומיעוט, 'הומת ותלית' - ריבוי, 'כי קללת אלקים תלוי' - מיעוט, ואם היה כתובים הריבוי והמיעוט ביחד בלי שום הפסק היו מרבים רק עבודה זרה שדומה למקלל שכפר בעיקר ובסקילה, ועכשיו שהריבוי והמיעוט מרוחקים מרבה המיעוט את כל הנסקלים שהם כמו מקלל שהוא בסקילה. לחכמים: רק מגדף ועובד עבודה זרה נתלים, שדורשים בכלל ופרט שאין בכלל רק מה שבפרט, ולכן אם היו הכלל והפרט סמוכים היה מרבה רק מגדף דווקא, ועכשיו שהם מרוחקים מרבה גם עובד עבודה זרה הדומה לה שכפר בעיקר ובסקילה.

כשאמר השם ליחזקאל לומר לישראל 'אביך האמורי ואמך חתית' (קרה ואבותיו שבאו מכנען) אמר גבריאל ריבונו של עולם אם יבואו אברהם ושרה ועמדו לפניך אינה אומר להם ומכלים אותם 'ריבם ריב את רעך וסוד אחר אל תגל'. ויש למלאך רשות לכך שנקרא 'פיסקון' - שפוסק דברים כלפי מעלה, 'איטמון' - שאוטם עוונות ישראל, 'סיגרון' - שכיון שסוגר שוב אינו פותח.

'היערוך שועך לא בצר' - א. לרבי אלעזר: ללמד שלעולם יקדים אדם תפלה לצרה, שאם לא התפלל אברהם בין בית אל ובין העי לא נשתייר שריד ופליט מרשעי ישראל. ב. לריש לקיש: שהמאמץ עצמו בתפילה מלמטה אין לו אויבים למעלה. ג. לרבי יוחנן: שיבקש אדם רחמים שיסייעוהו מלאכי השרת בתפילתו ולא יהיו לו אויבים שיעכבו תפילתו למעלה.

הועיל וידוי עכן, שנאמר 'ובני זרח זמרי ואיתן והימן וכלכל ודרדע כולם חמשה' - שחמישה הם לעולם הבא וגם זמרי שהוא עכן. מחלוקת רב ושמואל אם שמו עכן ונקרא זמרי משום שמעשיו כזמרי, או שנקרא עכן שעיקן עוונות ישראל כנחש.

מעשה באדם שיצא ליהרג ואמר שאם יש בו עון זה לא תהא מיתתו כפרתו, ואם אין בו עון זה תהא מיתתו כפרה לכל עונותיו, ובית דין וכל ישראל נקיים והעדים לא יהא להם מחילה עולמית, והודו העדים שהעידו שקר מפני שנהא, ואמרו חכמים להחזירו אי אפשר והקולר יהא תלוי בצוואר העדים.

סנהדרין דף מ"ה. יום ו' פרשת בא ב' שבט תשפ"ה

יום זה לזכות אחינו היקר הרב יוחנן בן מרים לאה

לזכות וברכה והצלחה ולסייעתא דשמיא בכל העינינים

דף מ"ה - ע"א

משנה. רחוק ארבע אמות מבית הסקילה מפשיטים אותו. את האיש - מכסים מלפניו פרק אחד. את האשה - לרבי יהודה: מכסים שני פרקים מלפניה ומאחוריה משום שכולה ערוה. לחכמים: אין האשה נסקלת ערומה, שדורשים 'אותו' ערום ולא אותה.

סוטה - לרבנן: אוחז בבגדיה ואינו חושש שיקרע ומגלה לבה וסותר שערה, שרבנן אינם חוששים להרהור ועושים כן להיות למוסר לשאר נשים. ובסקילה אין מוסר גדול ממה שנסקלת ולא צריך לנוולה. לרבי יהודה: אם לבה או שערה נאה אינו עושה כן, משום שחושש להרהור שיתגרו בה פרחי כהונה אם תצא זכאית, אבל בסקילה הרי היא נסקלת מייד ואין לחשוש שימשכו אחריה, ואין יצר הרע שולט רק במה שענינו רואות.

'ואהבת לרעך כמוך' - ברור מיתה יפה, לרבנן: שנסקלת בכסותה והוא מניעת בזיון. לרבי יהודה: שנסקלת ערומה, ונוח לה למות מהר הגם שמתבזה כך ערומה.

משנה. בית הסקילה היה גבוה שתי קומות וגובה האדם בעצמו הרי שלשה קומות, אף שבעשרה טפחים יש בו כדי להמית, בוררים לו מיתה יפה שימות מהר, אבל לא יותר מזה שמתנוול שאיבריו מתפזרים.

אחד מהעדים דוחפו על מתניו אם נהפך על לבו הופכו על